

NOVELA ARCHIVNÍHO ZÁKONA

*PODLE SENÁTNÍHO TISKU č. 74 K NOVELE ARCHIVNÍHO ZÁKONA
č. 499/2004 Sb. Dále jen AZ.*

**Národní archiv
27. května 2009**

**Karolína Šimůnková
karolina.simunkova@nacr.cz**

Pojmy

§ 2 AZ

- Archivnictví, archiv, archiválie, výběr archiválií, archivní fond, archivní sbírka, archivní pomůcka, archivní zpracování
- Původce, dokument, výkon spisové služby, spisovna, správní archiv, metadata, spisový řád, spisový znak, skartační znak, skartační lhůta

Další pojmy z archivního zákona

- veřejnoprávní původce – § 3 odst. 1 AZ
- určený původce – § 63 odst. 1 AZ
- skartační řízení - § 7 AZ
- protokol o provedeném skartačním řízení - § 10 AZ
- spisová rozluka - § 68a AZ

Další pojmy v ostatní legislativě

- elektronický podpis, elektronická značka, datová zpráva, elektronická podatelna (Zákon 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu ....)
- datová schránka, konverze (Zákon 300/2008 Sb. – o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů)

Veřejnoprávní původci § 3 odst. 1 AZ

	organizační složky státu, ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy a školská zařízení s výjimkou mateřských škol, výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování, zdravotní pojišťovny, veřejné výzkumné instituce, právnické osoby zřízené zákonem	kraj e a hl. m. Praha	městská část nebo městský obvod územně členěné statutárního města a městská část hlavního města Prahy, na něž byla statutem přenesena alespoň část působnosti obce s pověřeným obecním úřadem nebo působnosti obce se stavebním nebo matričním úřadem	obce s pověřeným obecním úřadem a obce se stavebním nebo matričním úřadem	ostatní obce	organizační složky územních samosprávných celků a právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu	notář
povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Určení původci § 63 AZ

	organizační složky státu, ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy a školská zařízení s výjimkou mateřských škol, výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování, zdravotní pojišťovny, veřejné výzkumné instituce, právnické osoby zřízené zákonem	kraje a hl. m. Praha	městská část nebo městský obvod územně členěné statutárního města a městská část hlavního města Prahy, na něž byla statutem přenesena alespoň část působnosti obce s pověřeným obecním úřadem nebo působnosti obce se stavebním nebo matričním úřadem	obce s pověřeným obecním úřadem a obce se stavebním nebo matričním úřadem	ostatní obce	organizační složky územních samosprávných celků a právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu	notáři
spisová služba v plném rozsahu	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ne
spisová služba v omezeném rozsahu	ne	ne	ne	ne	ano	ano	ne

Spisová služba v elektronické podobě v elektronických systémech § 63 AZ

	organizační složky státu, ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy a školská zařízení s výjimkou mateřských škol, výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování, zdravotní pojišťovny, veřejné výzkumné instituce, právnické osoby zřízené zákonem	kraje a hl. m. Praha	městská část nebo městský obvod územně členěné statutárního města a městská část hlavního města Prahy, na něž byla statutem přenesena alespoň část působnosti obce s pověřeným obecním úřadem nebo působnosti obce se stavebním nebo matričním úřadem	obce s pověřeným obecním úřadem a obce se stavebním nebo matričním úřadem	ostatní obce	organizační složky územních samosprávných celků a právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu	notáři
spisová služba v elektronické podobě (jen při zvláštní povaze působnosti v listinné)	ano	ano	?	ne	ne	ne	ne
spisová služba v elektronické nebo listinné podobě	ne	ne	?	ano	ano	ano	ne

Novinky ve skartačním řízení

- Změna časové hranice – fotografie vzniklé do roku 1900 vždy archiválie, zvukové a filmové záznamy do roku 1930 vždy archiválie
- Výběr archiválií ve skartačním řízení i u dokumentů veřejnoprávního původce uložených u jeho právního nástupce, který není veřejnoprávním původcem
- Výběr mimo skartační řízení u veřejnoprávního původce, kdy dojde k jeho zániku bez právního nástupce z moci úřední
- Dokumenty s utajovanými skutečnostmi – do skartačního řízení bez odtajnění pouze S, dokumenty se skartačním znakem A buď odtajnit nebo výběr provede příslušný bezpečnostní archiv
- Hlavní kniha vypuštěna z přílohy č. 2 AZ, nevybírání se tedy nutně za archiválii
- 15denní lhůta pro podání námitek proti skartačnímu protokolu

Novinky u specializovaných archivů

- Zřizují je organizační složky státu, bezpečnostní sbory, zpravodajské služby ČR, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy, školy, VZP ČR, právnické osoby zřízené zákonem a veřejné výzkumné instituce s výjimkou těch, u kterých je zřizovatelem Akademie věd ČR
- Protokoly o skartačním řízení a mimoskartačním řízení předkládají Národnímu archivu/státnímu oblastnímu archivu na žádost
- Provádí konzervaci a restaurování archiválií
- Vyhledává dokumenty v archiváliích pro správní úřady a ostatní organizační složky státu a ověřuje je
- Ministerstvo nemusí udělit akreditaci, jestliže není nezbytné akreditovaný archiv zřídit

Novinky u bezpečnostních archivů

- Zřizují je ministerstvo vnitra, ministerstvo obrany, ministerstvo zahraničních věcí, NBÚ, bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ČR
- Bezpečnostní archiv bezpečnostního sboru a zpravodajské služby – vybírá archiválie ze všech dokumentů svého zřizovatele (tj. i neutajených) a i po odtajnění si je ponechává.
- Bezpečnostní archivy ministerstev a NBÚ vybírají archiválie jen z dokumentů, u kterých nebyl zrušen stupeň odtajnění, po odtajnění předávají archiválie specializovanému archivu (je-li zřízen) nebo Národnímu archivu

Novinky u správního archivu

- Dohlíží spisovou službu původce (vypouští se dohled u původcem zřízených organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob), ukládá, vyhledává a předkládá dokumenty se skartační lhůtou delší než 5 let
- Zřizují ho ministerstva a další správní úřady – zřízení oznamují ministerstvu vnitra
- Ostatní určení původci mohou zřídit se souhlasem ministerstva vnitra
- Kompletuje dokumenty, které budou vybrány jako archiválie a sestavuje k nim prozatímní inventární seznam

Novinky u spisovny § 68 odst. 4

- Prostory pro uložení nesmí být ohroženy povodněmi
- Musí být vypracována požární dokumentace a vybavenost ručními hasícími přístroji (v prostorech pro uložení dokumentů jen práškové hasicí přístroje)
- Prostory nesmí vést vodovodním teplovodní, parovodní nebo plynovodní potrubí a dešťová a splašková kanalizace
- Prostory musí být vybaveny regály pro uložení dokumentů
- Prostory musí být zajištěny proti vstupu nepovolané osoby

Sankce

- Původce nevykonává spisovou službu
- Nevydá spisový řád nebo spisový a skartační plán, neoznačuje dokumenty spisovými a skartačními znaky a skartačními lhůtami, nedodrží podmínky pro ukládání dokumentů
- Neprovede skartační řízení, neumožní dohled na skartační řízení, neumožní výběr archiválií
- Sankce sjednocena – pokuta do 200.000 Kč